

Viktige henvisninger

På grunn av bedre lesbarhet gis tap på bruk av hver kvinnelig og mannlig betegnelse. For så vidt det brukes neutrale eller mannlige betegnelser skal det forstås som både kvinnelig eller mannlig person.

På grunn av sikkerhetskontroller er det mulig at det finnes forsinkelser ved adgang på rettslokalet. Vennligst legg merke til dette ved Deres ankomst.

I rettsbygningen er i givet tilfelle ikke alle rom oppnåelig for handicappede. Hvis De trenger barrierefri tilgang vær så snill å kontakt med retten om de lokale adgangsmulighetene fremfør rettsmøten.

1. Som vitne har du en viktig statsborgerlig plikt å oppfylle. Med din uttalelse kan du i visse tilfeller yte et betydelig bidrag til at domstolen treffer en rettferdig avgjørelse. Selv om du mener at du ikke har mye å uttale deg om, er det viktig å møte opp for at sannheten skal komme frem. I tilfelle du har notater/opptak eller andre dokumenter som kan forenkle svarene på bevissspørsmålene, må du ta disse med på møtet. Det er også nødvendig å møte opp, selv om du allerede har uttalt deg tidligere i denne saken.

Mer informasjon finner du på informasjonsarket for vitner „Vitner søkes!“, som kan lastes ned på internett under <http://www.mj.niedersachsen.de>.

2. Et vitne som uteblir uten tilstrekkelig unnskyldning og ikke møter opp på rettsmøtet, pålegges de kostnader som denne uteblivelsen forårsaker. Samtidig fastsettes det en bot på opptil Euro 1000,00 og i tilfelle denne ikke kan inndrives, fengselsstraff på opptil 6 uker. I visse tilfeller kan det også pålegges en tvangsmessig fremføring.
3. Vitnet er kun tilstrekkelig unnskyldt, hvis en viktig grunn gjør at han/hun ikke kan delta på rettsmøtet (for eksempel alvorlig sykdom). I tilfelle du mener at du pga. en slik viktig grunn ikke kan etterkomme stevningen, må domstolen gis omgående beskjed om dette og herved må også hindringsårsaken oppgis. Det må fremlegges legeattest eller annen bekreftelse med troverdig begrunnelse for din uteblivelse. En **arbeidsuførhetsattest er ikke tilstrekkelig**. I legeattesten må det fremgå at du **ikke er forhandlings- og reisedyktig**. Domstolen vil da vurdere din fremføring. Så lenge du forøvrig ikke mottar noen meddelelse som lyder annerledes, er denne stemningen fremdels virksom.
4. Etter denne stevningen mottas, må det gis **omgående** beskjed, hvis det foreligger forhold som gjør at ditt fremmøte blir **spesielt dyrt**. Et slikt tilfelle kan for eksempel være at oppmøtet på rettsmøtet fører til at en booket feriereise ikke kan gjennomføres og det oppstår store kostnader på grunn av avbestilling. I tilfelle du er selvstendig næringsdrivende og dette ville føre til kostnader for vikar eller tappt fortjeneste i flere dager, ber domstolen **omgående** om meddelelse om disse forhold og at det fremlegges respektive bevis.
5. **Du må også øyeblikkelig gi beskjed, hvis du akter å starte reisen fra et annet sted enn det stedet som er oppgitt i stevningen, for ellers kan det oppstå bakdeler når kravet ditt på godtgjørelse skal fastsettes.**
6. Eventuelle adresseendringer må du også gi øyeblikkelig melding om, slik at du til enhver tid er tilgjengelig.
7. På forespørsel mottar du kompensasjon for tappt fortjeneste iht. bestemmelsene i loven om rettslig godtgjørelse og kompensasjon (Justizvergütungs- und –

entschädigungsgesetz), for bakkeler i husholdningen, for tapt tid og utgifter samt erstatning for betaling av reisekostnader eller andre utlegg.

Du mister ditt erstatningskrav, hvis dette ikke fremsettes muntlig eller skriftlig innen **tre måneder** etter innkalling som vitne til domstolskontoret som står oppført i stevningen. Avsluttes innkallelsen tidligere enn planlagt, begynner fristen med at kunngjøringen ble utført til deg. Såfremt du ble innkallet flere ganger i en rettsinstans, er den siste innkallelsen avgjørende for alle frister i denne rettsinstansen.

8. Summen av tapt fortjeneste må dokumenteres med bevis. Arbeidstakere må fremlegge attest fra arbeidsgiver angående fast bruttoinntekt (også for månedslønn), antall faste arbeidstimer pr. dag, daglig arbeidsstart og arbeidsslutt med oppgitt klokkeslett og i tillegg opplysninger om den tapte inntekten kun henviser til tapt arbeidstid grunnet oppmøte på rettsmøtet, eller også gjelder for tidsrommet før og etter. Et skjema for respektiv bekreftelse er vedlagt.

Selvstendig næringsdrivende, freelancere osv. må legge frem andre tilsvarende dokumenter (f.eks. kvittering for utlegg for påkrevet vikar i forretningen, handelsbrev, fagbrev).

Det gis erstatning for tapt fast bruttofortjeneste inklusive arbeidsgivers sosialforsikring som betales i hele tidsrommet under innkallelsen, forøvrig ikke mer enn 10 timer pr. dag og maksimalt Euro 21,00 pr. time.

9. Utlegg blir kun erstattet, hvis de kan dokumenteres av bevis (f.eks. billetter til offentlig transport, kvittering for betaling av barnepass).

Ved bruk av offentlig transport, erstattes de faktiske utgifter som oppstod i henhold til juridiske bestemmelser.

Ved bruk av egen bil eller bil som ble stilt gratis til disposisjon, erstattes Euro 0,25 for hver tilbakelagt kilometer hhv. kontantutgifter (spesielt parkeringsgebyr). Brukes det andre kjøretøyer, erstattes de faktiske utgifter opptil tilsvarende beløp for bruk av egen bil hhv. nødvendige utlegg i kontanter.

Høyere reisekostnader erstattes i den utstrekning dette sparer ekstra utgifter til kompensasjon eller hvis særlige forhold påkrevet dette.

Unngåelige utgifter blir ikke erstattet.

10. Forventes det at det kommer til å oppstå betydelige reisekostnader eller andre utgifter, så kan det søkes om innvilgning av forskudd på reisegodtgjørelse.

Denne søknaden kan du sende til oppgitt domstoladresse på brevhodet, i hastesaker også til ansvarlig tingrett på ditt oppholdssted. Vennligst send søknaden umiddelbart etter mottak av denne stevningen.

11. Enkelte domstoler tilbyr vitnebistand før og under avhøret. Siden denne ordningen ikke finnes hos alle domstoler, anbefales det å undersøke om den domstolen som står oppført i stevningen, har en slik ordning.

Henvisninger for fornærmede og/eller medsaksøker:

For fornærmede i mulksaker gjelder kun de etterfølgende sifre 13., 18. og 19.

12. De fornærmede får på søknad meddelelse – såfremt det angår dem – om saken innstilles, sted og tidspunkt for hovedforhandlingen samt tiltalene mot den saksøkte og resultatet av søksmålet. Fornærmede kan spesielt søke om å få meddelelse om den idømte er blitt ilagt kontakt- og omgangsforbud med den fornærmede. I tilfelle den fornærmede ikke kan tysk, kan det søkes om at han får beskjed om sted og tidspunkt for hovedforhandlingen på et språk som han forstår.

På søknad får den fornærmede videre meddelelse om det ble bestemt eller avsluttet frihetsberøvende tiltak mot den tiltalte eller idømte, eller om det for første gang hhv. på nytt ble innvilget straffelettelse eller permisjon, hvis det fremlegges en berettiget interesse eller ingen verneverdig interesse til den vedrørende taler imot dette (straffeprosesslovens § 406d (StPO)). I juridisk fastlagte unntakstilfeller kreves det ikke fremleggelse av berettiget interesse. Dessuten blir den fornærmede på søknad også meddelt, om den tiltalte eller idømte har flyktet fra et frihetsberøvende tiltak og hvilke tiltak som eventuelt ble iverksatt for å beskytte den fornærmede på grunn av dette.

Vennligst også vær oppmerksom på at meddelelser kan utebli, såfremt de ikke kan utføres under den adressen som står oppført nedenfor.

Har den fornærmede valgt bistand av advokat, ble en advokat beskikket eller representeres den fornærmede av en advokat, sendes disse meddelelsene til denne advokaten.

13. Foreligger det en berettiget interesse, har den fornærmede rett til dokumentinnsyn eller til å få spesielle kopier av dokumenter gjennom en advokat samt å inspisere oppbevarte bevis hos myndighetene, såfremt ikke overveiende verneverdige interesser til den tiltalte eller andre personer taler imot dette (straffeprosesslovens § 406e (StPO)).
14. Den fornærmede har rett til å benytte seg av advokatbistand på egen bekostning, som er tilstede under avhøret og kan ivareta spesielle rettigheter for den fornærmede.

Likeså kan det søkes om at en tillitsperson er tilstede under avhør av den fornærmede, hvis etterforskningsformålet da ikke ville utsettes for fare av denne grunn (straffeprosesslovens 406f (StPO)).

15. Ifølge straffeprosesslovens § 395 (StPO) i forbindelse med sidesøksmålet kan autorisert person også bistås av advokat før det reises offisielt søksmål og tilslutte seg uten erklæring eller la seg representere av advokat. Du har rett til å være tilstede under hovedforhandlingen, også når du skal avhøres som vitne. Også advokaten til den autoriserte personen i sidepåtalen har rett til å være tilstede under hovedforhandlingen.

16. **Rettigheter til den fornærmede utenfor straffeprosessen (straffeprosesslovens § 406j (StPO)):**

- a) I tilfelle det oppstår formuerettslige krav ut ifra straffegjeringen, kan den fornærmede fremsette dette kravet mot tiltalt person iht. straffeprosesslovens §§ 403 – 406c (StPO) og den tyske ungdomsdomstolslovens § 81 (JGG) i straffeprosessen, såfremt dette går inn under ansvarsområdet til vanlige domstoler og kravet ikke gjøres gjeldende i en sivilrettslig prosess. Respektiv søknad kan stilles skriftlig eller muntlig til protokollering hos en dokumentbetjent, i hovedforhandlingen kan den også fremsettes muntlig inntil avsluttende innlegg begynner. Her skal grunnen og gjenstanden for kravet oppgis og må også inneholde bevismidlene. På søknad kan den fornærmede innvilges fri rettshjelp for rådføring av advokat.
- b) I tillegg til dette kan den fornærmede
 - begjære at det avsies forordninger mot den tiltalte iht. loven om voldbeskyttelse,
 - sette frem et omsorgskrav iht. loven om offererstatning
 - sette frem kompensasjonskrav iht. nasjonale eller delstatenes administrasjonsforskrifter.
- c) Den fornærmede kan også motta støtte og hjelp fra hjelpeorganisasjoner for ofre, som f.eks.

- i form av veiledning,
- gjennom tilveieskaffelse av innkvartering eller formidling av verneinstitusjon eller
- gjennom formidling av terapeutiske tilbud som medisinsk eller psykologisk hjelp eller andre tilgjengelige hjelpetilbud innen psykososialt område.

17. **Rettigheter til den fornærmede innenfor straffeprosessen (straffeprosesslovens § 406i (StPO)):**

- a) Ifølge straffeprosesslovens §§ 395, 396 (StPO) eller den tyske ungdomsdomstollovens § 80 ledd 3 (JGG), kan den fornærmede tilslutte seg det offentlige søksmålet som medsaksøker og herved
- søke om at det besikkes en advokat som bistand eller gis fri rettshjelp for advokatbistand iht. straffeprosesslovens § 397a (StPO)
 - ifølge straffeprosesslovens § 397 ledd 3 (StPO) og den tyske domstollovens §§ 185 og 187 (GVG) fremsette krav om tolk eller oversettelse i straffeprosessen.
- b) Videre kan den fornærmede
- fremsette et formuerettslig krav som fremgår av straffegjeringen iht. straffeprosesslovens §§ 403 – 406c (StPO) og den tyske ungdomsdomstollovens § 81 (JGG) i straffeprosessen,
 - såfremt den fornærmede avhøres som vitne av påtalemyndighetene eller av domstolen, kan det fremsettes krav på kompensasjon iht. loven om rettslig godtgjørelse og kompensasjon,
 - oppnå oppreisning i form av en voldsoffererstatning iht. straffeprosesslovens § 155a (StPO) samt
 - anmelde en straffegjering eller reise straffesøksmål iht. straffeprosesslovens § 158 (StPO).

Allerede tillatte medsaksøkere kan søke om bistand fra advokat for sidepåtalen iht. straffeprosesslovens § 397a (StPO).

Fornærmede har adgang til å motta støtte og hjelp også fra institusjoner som tilbyr offerhjelp. Der gis det også informasjon om psykososial prosessbistand.

18. I delstaten Niedersachsen står bl.a. kontorene til stiftelsen „Opferhilfe Niedersachsen“ (offerhjelp i delstaten Niedersachsen) til rådighet for ofre av straffegjeringer.

Bistandskontorene for ofre tilbyr disse konkrete hjelpetiltakene: psykososial bistand og veiledning, formidling av videreførende hjelpe- og veiledningstilbud, ledsagelse til oppmøte hos domstoler, myndigheter, advokater og leger i tillegg til assistanse med søknader. Dessuten får ofrene opplysninger om økonomisk bistand og krav.

Bistandskontorer for ofre finnes i disse byene:

Aurich, Braunschweig, Bückeburg, Göttingen, Hannover, Hildesheim, Lüneburg, Oldenburg, Osnabrück, Stade og Verden. Kontorer i nærheten din med adresse, kontaktperson og åpningstider finner du under www.opferhilfe.niedersachsen.de.

Stiftelsen „Opferhilfe Niedersachsen“ (hjelp til ofre i delstaten Niedersachsen) står i nært samarbeid med kontoret til foreningen „WEISSER RING“ e.V. (www.weisser-ring.de) i delstaten Niedersachsen. I tillegg finnes det mange flere aktive nasjonale hjelpeinstitusjoner for ofre.

19. Mer informasjon finner du forøvrig i en spesiell brosjyre fra justisdepartementet (Bundesjustizministerium) (veiledning for ofre (Opferfibel)), som kan lastes ned fra internett under <http://www.bmiv.de/opferschutz>.
20. Hvis den fornærmede ikke forstår tysk eller har et høre- eller språkhandikap, kan det kreves gratis assistanse av tolk for hele straffeprosessen. I tillegg kan det forlanges skriftlig oversettelse av frihetsberøvende beslutninger samt av tiltaledokumenter, domstolsforelegg og ikke rettskraftige dommer.